

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-31(3)/13/JK

Warszawa, 6 czerwca 2013 r.

DECYZJA DIH-1/30/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Małgorzaty Hubert, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Małgorzata Hubert Sklep Mięсно-Wędliniarski we Wrocławiu, od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 10 kwietnia 2013 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.208.2012), na podstawie której ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu czterdziestu siedmiu partii wędlin oferowanych bez opakowań, nieodpowiadających pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 23-30 listopada 2012 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej również „*Dolnośląskim WIIH*”, w sklepie mięsno-wędliniarskim, zlokalizowanym przy Alei Generała Hallera 114 we Wrocławiu, należącym do przedsiębiorcy Małgorzaty Hubert, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Małgorzata Hubert Sklep Mięsno-Wędliniarski we Wrocławiu, zwanego dalej również „*stroną*”, zakwestionowano sposób oznakowania czterdziestu siedmiu partii wędlin oferowanych do sprzedaży bez opakowań o łącznej wartości 1.826,87 zł, tj.:

- 1,20 kg kielbasy śląskiej;
- 0,80 kg kielbasek śląskich pysznych;

- 1,55 kg kielbasy zwyczajnej;
- 1,80 kg kielbasy leszczyńskiej;
- 2,70 kg kielbasy podwawelskiej;
- 0,45 kg kielbasy myśliwskiej;
- 0,37 kg kielbasy suchej drobiowej;
- 0,52 kg kielbasy krakowskiej podsuszanej;
- 1,43 kg kielbasy szynkowej;
- 1,10 kg kielbasy krakowskiej suchej;
- 0,50 kg kielbasy krakowskiej suchej extra;
- 0,52 kg kielbasy krakowskiej suchej wieprzowej;
- 0,40 kg kielbasy ze schabu;
- 0,90 kg kielbasy krakowskiej góralskiej;
- 0,72 kg szynki domowej;
- 1,15 kg kindziuka;
- 0,25 kg frankfurterek;
- 0,53 kg kielbasy polskiej surowej;
- 5,13 kg szynki wiejskiej;
- 1,65 kg szynki swojskiej drobiowej;
- 2,20 kg szynki lekkiej;
- 2,97 kg szynki pieczonej;
- 1,60 kg mielonki tyrolskiej;
- 0,63 kg kielbasy jałowcowej;
- 0,94 kg boczku pieczonego;
- 1,16 kg szynki wołowej;
- 0,47 kg szynki wędzonej surowej;
- 0,91 kg szynki szwarcwaldzkiej;
- 0,94 kg salami bumerang;
- 0,17 kg pieczonego fileta z indyka;
- 1,20 kg gotowanego fileta z indyka;
- 1,50 kg szynki cielecej;
- 1,02 kg szynki z kurcząt;
- 1,84 kg schabu pieczonego;
- 1,05 kg schabu na boczku;
- 0,90 kg boczku od górali;
- 1,02 kg polędwicy sopockiej;
- 1,46 kg polędwicy wędzonej surowej;
- 1,20 kg kielbasy naturalnej;
- 0,38 kg kielbasy od górali;
- 0,33 kg kabanosów wiejskich Krakus;
- 0,39 kg kielbasy z jelenia;
- 0,81 kg kielbasy kruchej;

- 0,63 kg kielbasy z gęsi;
- 0,26 kg polędwicy konserwowej;
- 0,85 kg salami z winem;
- 1,68 kg kabanosów myśliwskich,

z uwagi na brak w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących tych wędlin wykazu składników, co stanowiło naruszenie § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz.U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 30 listopada 2012 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.208.2012).

W związku z powyższym, pismem z dnia 6 marca 2013 r., Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej zawiadomił przedsiębiorcę Małgorzatę Hubert, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Małgorzata Hubert Sklep Mięсно-Wędliniarski we Wrocławiu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych czterdziestu siedmiu ww. partii wędlin oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 10 kwietnia 2013 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.830.208.2012), Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wymierzył, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1.000 zł.

Pismem z dnia 23 kwietnia 2013 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie lub obniżenie wymierzonej jej kary.

Strona poinformowała, że kontrolowaną placówkę prowadzi od około roku i nie była świadoma wynikających z tego obowiązków. Ponadto podkreśliła, że sklep jest małą rodzinną placówką z obsługą personelu, gdzie, w przeciwieństwie do sklepów samoobsługowych, na każde życzenie konsumenta udziela się mu informacji na temat składu wędlin, a nawet doradza w tym zakresie.

Podsumowując, strona jeszcze raz wskazała, że stwierdzone nieprawidłowości wynikały jedynie z jej niewiedzy i zostały usunięte, zaś obecnie sprzedaż prowadzona jest zgodnie z zaleceniami Inspekcji Handlowej.

Pismem z dnia 10 maja 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę Małgorzatę Hubert, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Małgorzata Hubert Sklep Mięсно-Wędliniarski we Wrocławiu, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 Kpa prawo do

zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej jest jednym z elementów jakości handlowej.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane.

Wymagania dotyczące sposobu oznakowania wędlin oferowanych bez opakowań (luzem) zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis § 17 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się w przypadku wędlin dodatkowo wykaz składników.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 tej ustawy stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej, należącej do przedsiębiorcy Małgorzaty Hubert, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Małgorzata Hubert Sklep Mięsno-Wędliniarski we Wrocławiu, stwierdzono, że wprowadzone do obrotu czterdzieści siedem ww. partii wędlin nie spełniało wymagań określonych w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, z uwagi na brak w miejscu sprzedaży, na wywieszkach dotyczących tych wędlin, wykazu składników.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wymierzył w drodze decyzji karę pieniężną przedsiębiorcy

Małgorzacie Hubert, prowadzącej działalność gospodarczą pod nawą Małgorzata Hubert Sklep Mięсно-Wędliniarski we Wrocławiu, to jest przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze o niewłaściwej jakości handlowej.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, wskazała jednak, iż nie była świadoma ciężących na niej obowiązków. Ponadto podkreśliła, że prowadzony przez nią sklep jest małą rodzinną placówką, w której na życzenie konsument ma każdorazowo zagwarantowaną nie tylko ustną informację na temat składu oferowanych wędlin, ale również doradztwo w tym zakresie. Niemniej jednak strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości i zastosowała się do zaleceń Inspekcji Handlowej.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że w zakresie niedopełnienia obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, za odpowiedzialną należy uznać wyłącznie stronę, która działając w branży powinna znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością. Nawet jeśli stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem niewiedzy i zostały niezwłocznie usunięte, nie powoduje to wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Prezes UOKiK zwraca ponadto uwagę, że zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, w przypadku wędlin oferowanych do sprzedaży bez opakowań jednostkowych (luzem), w miejscu ich sprzedaży, na dotyczących ich wywieszkach, podaje się dodatkowo wykaz składników. Zatem tylko wykaz składników podany na wywieszce umieszczonej bezpośrednio przy wędlinie (obok, na, przy produkcji) odpowiada prawidłowemu oznakowaniu wędliny, stosownie do tego przepisu. Udzielania informacji każdorazowo na życzenie konsumenta nie sposób uznać za spełniające wymagania § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, jakim jest prawidłowe oznakowanie wędlin (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 stycznia 2013 r., sygn. akt VI SA/Wa 1914/12).

W orzecznictwie sądowym podkreśla się literalne brzmienie tego przepisu, które nie pozostawia wątpliwości co do istnienia obowiązku podania wykazu składników (oprócz nazwy wyrobu) w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących wędlin oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży. Omawiany przepis wyraźnie wskazuje na obowiązek (powinność) sprzedawcy w tym zakresie - na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się w przypadku wędlin dodatkowo wykaz składników. Skoro przepis stanowi o wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego, przez co należy

rozumieć wystawionego do sprzedaży konkretnego wyrobu, informacja ustna przekazywana konsumentom nie zastępuje tego wykazu. Oznacza to, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez konieczności podejmowania dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy. Konieczność podjęcia dodatkowych działań mających na celu uzyskanie informacji od sprzedawcy powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta wykazem składników, a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami.

Powyższe rozważania dowodzą, iż strona uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi prawidłowego oznakowania oferowanych produktów. Zdaniem Prezesa UOKiK, dyspozycji przepisu § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych nie czyni zadość możliwość udzielenia klientom informacji w zakresie wykazu składników przez przeszkolony personel sklepu, gdyż takie działania nie odpowiadają celowi regulacji, jakim jest prawidłowe oznakowanie artykułów rolno-spożywczych oferowanych do sprzedaży bez opakowań jednostkowych (luzem) (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 1652/10).

W myśl art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu czterdziestu siedmiu partii wędlin o niewłaściwej jakości handlowej, a więc ich zróżnicowanego asortymentu, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że brak w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących tych wędlin wykazu składników naruszał w sposób istotny interesy i prawa konsumentów, gdyż uniemożliwiało im to dokonanie właściwego wyboru zgodnego z ich oczekiwaniami.

Oceniając stopień zawinienia, organ wziął pod uwagę, że nieprawidłowości powstały u przedsiębiorcy, który przy wprowadzaniu towarów do obrotu powinien dochować należytej staranności, aby towary były prawidłowo oznakowane.

W kwestii zakresu naruszenia organ pierwszej instancji słusznie zauważył, że brak w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących czterdziestu siedmiu partii wędlin wykazu składników narusza interes i prawa konsumentów, gdyż uniemożliwia im zapoznanie się ze składem wędlin bez konieczności uzyskania tych informacji od sprzedawcy.

Oceniając, na podstawie zgromadzonej dokumentacji, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji zauważył, że kontrolowany przedsiębiorca nie był wcześniej karany przez Dolnośląskiego WIIH z powodu podobnych nieprawidłowości.

Deklarowana przez stronę wielkość przychodu w poprzednim roku obrotowym dała podstawę do zaliczenia jej do grupy mikro przedsiębiorców.

Zdaniem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opisane powyżej przesłanki stanowią podstawę do nałożenia ww. przedsiębiorcy kary pieniężnej na mocy art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, w wysokości ustalonej przez organ pierwszej instancji, która jest adekwatna do popełnionego czynu, a przy tym spełni swój skutek prewencyjny i represyjny oraz skłoni stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych.

Podsumowując powyższe, Prezes UOKiK stwierdził, że sposób ustalenia wysokości kary pieniężnej był zgodny z kryteriami zawartymi w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i znajdował uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym. Organ pierwszej instancji oparł się również na zasadach zawartych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, zgodnie z którymi kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 9.134,35 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych czterdziestu siedmiu ww. partii wędlin o łącznej wartości 1826,87 zł (tj. 5 x 1826,87 zł). W omawianym przypadku, stronie wymierzono karę w wysokości 1.000 zł, czyli jedną z najniższych możliwych do nałożenia w przedmiotowym stanie faktycznym.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.) od

niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Małgorzata Hubert
Małgorzata Hubert Sklep Mięsno-Wędliniarski
al. Generała Hallera 114
53-203 Wrocław
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
3. a/a